

משופע בתרבות - וחמיד סוער ומחדש

מאת י. חזן

מהפכן אמיתי סימנו - המזיגה בין פערת ההתחדשות המתמדת לבין השמרנות השורשית לגבי כל ערך חיוני אשר מקורו בעבר.

כזה הוא אברהם שלונסקי בשירתו ובתרגומו, שגם הם שירה. כזה הוא בחייו המשותפים אתנו; תמיד צעיר וסוער, יוצר ומחדש, ועם זאת תמיד משופע בחכמת-חיים ובתרבות עתיקת-יומין.

מדוע שלונסקי הוא שלנו - של המחנה החלוצי הזה, אשר בתוכו הוא יושב ואתו הוא חי?

שלונסקי נתן לנו את הביטוי הסובייקטיבי והבלתי-אמצעי ביותר - לפערה ההיסטורית הגדולה אשר הננו גם יוצריה וגם הנבנים ממנה ועלידה. הוא שר את שירת-המעבר מהתלישות הגלותית - לממשות הישראלית, הוא ליווה אותנו בדרכנו מהסבילות חסרת-הישע של חיי הגלות - אל החלוציות היוצרות והבונה בארץ. הוא סיוע לנו ליהפך ממסתכלים בנופים זרים - למזדהים עם נוף אחד, יוצרים אותו, צומחים אתו ומשתנים אתו יחד. הוא הלך יחד אתנו בדרך המוליכה מהפחד מפני העולם אשר בו שום דבר אינו תלוי בנו - אל הבטחון של לוחמים אשר במו ידיהם ילרשו את החיים ויצורו את צורתם.

הוא גילה אותנו לעצמנו ונתן לנו את העיקר - את שפתנו החיה והגמישה, זו המבריקה בכל צבעי-הקשת של מציאותנו החדשה. אין מהשכה מעמיקה ואין רגש מקורי בלי השפה שתבטאם. שלונסקי הוא מראשי המהפכנים בלשונו. בזכותם נהפכה השפה העברית הקדושה, הרדומה והשמימית, לשפת החיים הסוערים והממשיים - שפה אשר דם-החיים שופע חזרה בעורקיה.

שלונסקי מאחד בתוכו את הפערה המתחדשת תמיד ואת השורשיות הקלאסית, כי על החיים אין הוא משקיף ממרו-מים, אין הוא עומד מן הצד ואין הוא שר על חיים שאינם שלו. הוא צועד יחד אתנו, מזדהה מראשית שירתו ועד היום הזה עם חיי המחנה החלוצי בארץ ומחזרהו זאת הגיע עד-כדי התמוגגות שלמה עמו, ואנו שמחים ונאים על כך, שהוא חבר שלנו - חבר מפ"ם.

ולוואי ונוכח עוד לשנים ארוכות של חיים משותפים אלה ושל יצירת שלונסקי, המלווה אותם וזורעת עליהם אור-יקרות.

(דברי-ברכה בישיבת מרכז מפ"ם)